

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

Br. 15.

Volosko-Opština u četvrtak 10. travnja 1902.

God. III.

Zar opet trosovoza?

Pokojni kancelar nemškoga cesarstva Bismark bojal se je vavak da bi se Francuzi mogli osvetiti Nemcu za to ča njim je leta 1870. zel. dve provincije: Elzas i Lotaringiju. Za to je pokojni Bismark vavak skrbel da bi mej drugimi evropskimi državami našal nemškemu cesarstvu prijatelje i saveznike ki bi ga imeli braniti, da pride do vojske mej Nemci i Francuzi. — Bismark vrtel se je dugo vremena okol Ruske, da bi ju predobil za svoja saveznika, nego Rus ni Bismarku verovao niš zaš ga je jako dobro poznal — pak se ni nikako htel združiti sa Nemškim cesarstvom.

Bismark je na to htitel udicu na Austriju i Italiju a ove su valje zagrizle. Nakon dugih pogovaranja pogodili su se pred desetak let Bismark za Nemačku, grof Andraszy (Madjar) za Austriju i Crispi za Italiju i učinili su tako zvani trojni savez.

Ča je va pogodbe mej temi trimi državami rečeno ne zna se pravo zaš je tajno ali sve jedno se je doznalo puno tega ča je va pogodbe rečeno. Zna se na primer da polag te pogodbe ima svaka od teh trih državi pomod druga ako bi ki neprijatelj na nju navalil.

Dokle znamo da su i Nemač i Talijan najvođi i stari neprijatelji Austrije, dokle znamo da su se jedan i drugi borili već više puti proti Austrije, dokle znamo da je pred malo let najme leta 1866. htel Nemač zet Austrije najbogateju kraljevinu Česku

a Talijan vinorodnu Dalmaciju ne moremo razumeti kako bi ti stari i smrtni neprijatelji Austrije nju mogli obraniti pred drugim kakovom neprijateljom.

Po našem mišljenju Austrija se va slučaju potrebe nebi mogla pouzdat va te svoje saveznike, pak ni trojni savez Austrije ni za slučaj vojske od nikakove koristi.

Zna se još da je Italija za stupit u ta trojni savez zahtevala od Austrije neke pravice i privilegije političke i gospodarsvene naravi.

Tako se govori da je Italija zahtevala a Austrija obećala, da će za vreme dokle ta savez traje braniti austrijske Talijane od širenja slavenske moći va Primorju i Dalmaciji. Kad to znamo razumemo kako Talijani v Istre Trstu i Gorice moru delat ča hoče, kako moru zakon pod nego hitat, kako moru protuzakonito preganjat Slavince i kako moru v Istre i Gorice vladat. Talijani za svem tem, da su i tamo i ovde Slavinci va većine.

Austrijska vlada brani i protežira Talijane na škodu najvernejeh svojeh sini „Slavinci“ a to čini jerbo je po pogodbe z Italijom i Nemačkom na to prisiljena. Tako radi trojnoga saveza moramo mi Slavinci Istre i Primorja trpet talijanska progvanjanja. Italija je od Austrije zahtevala pravicu da sme talijansko vino va Austriju pod nižu daciju nego je to bilo pred trojnom savezom a Austrijska vlada je nagovorena od Bismarka predložila parlamentu onu trgovacku pogodbu z Italijom va koj je ona nearečna vinsk

klauzola. Od kada je stupila va krepost ta vinsk klauzola poplavalo je talijansko vino celu Austriju a naša i dalmatinska vina prodavaju se po niš i jako slabo. — Naši vinogradari radi tega od leta do leta sve to više propadaju. — I druge pravice dobila je Italija od Austrije radi tega nesrednoga trojnega saveza a sve te pravice su na oštu škodu Austrije i njeinih naroda. Mej drugimi spomenut ćemo: pravicu ribarenja po Čozotih, dužnost austrijskih špitala da leče za niš talijanske delavce da laglje domaćem delavcem konkurencu delaju.

Z druge strane Nemačka sili Austriju da se neprestano oboružava, Austrija potroši duplo više za vojsku nego za sve druge potrebi i svako leto troši se za vojsku, više, al se delaju novi brodi, al se kupuju nove puški ale novi kanuni toliko da je trošak za vojsku svako leto veći, a radi toga su i plaćila svako leto veća. Od trojnega saveza ima dakle Austrija samo škodu a da pridde do vojske videla bi koliko se more pouzdat na svoje saveznike.

Ta trojni savez pritišće austrijske narode kako jedna mora i svi narodi zvan Talijani komad čekaju da se te mori oslobode.

K letu steče pogodba trojnega saveza. Austrijski narodi a navlastito Slavinci nadali su se da se ta savez neće više obnovit nego čini se, da se nađe austrijskeh narodi neće obstinit.

Pred malo dan sastali su se nemački kancelar grof Bülow i talijanski ministar grof Prinetti va Benečoh

da se dogovaraju radi obnovljenja trojnega saveza, — i sve se bojimo da je va Benečoh bila započehna naša sreda ili bolje nearečna za našeg zeta i to bi otkaz. Trojni savez će se po svojoj prilike opet obnovit a mi ćemo opet bit za desetak let žučeni na milost i nemilost primorskem Talijanom, opet će naš siromašni kmet imet borit se z nesrednom vinakom klauzolom. Nego u višnji srca! —

Prošla su vremena kad su se narodi zatirali. Ljuti Turčin kral je i natiral naš narod kroz stotine i stotine let pak ga ni mogal zatrit, neće ga sigurno ni Talijani ako pak budu imet ča od tega najveću škodu Austrija jerbo će zgubit najverneje svoje sine.

Dopisi.

Ovih dana bijaše sastavana obč. sjednica na kojoj bijaše pretresano samo nekoliko točaka te točke tiča se jedino boljša ove naše obdine.

Naši narodni dušmani dakako ne prestaju rogovoriti proti občinskoj upravi, naravki da sadašnja uprava je našim dušmanom jedna naša pilula, kakove oni niti nemaju u svojem skladistu, naime njima se obč. namete povisilo jedino za to da se taj novak dieli u zastatstvu a svoje srva. Kukavice, a čime se zahtalo prostor obč. t. zv. palatu a prostor starog porta popravak župne crkve, popravit dvijah potoka, a čime se moralo plaćat dugove kojimi su obteretili občina njihovi stariji, dok su vedrili i oblačili našom občinom.

PODLISTAK.

Dva stara pisma iz grada Kastva.

(Svršetak).

To pismo bi se danas, kada su se neka slova neće malo promenila, pisalo ovako: U dan 22. jenara 1766. u Kastvu u kućevlastitog aprehivanja Mata Lučića.

Kade va toj kuće ležeća Antonija udova Jurja Vlaha, boleštna na životu ale zdrava vida, sluha, razuma i govorenja, ka za nadarit istoga Mata, zeta i kćer Mariju, ki nju jur već let hrane i va skupćine drve i pres keh pomodi život ne bi mogla, do sada odnula je učinit ovje tistament i zadnju volju po koj hoče da dostignu ča njim bude imenovano i kako budu naredjeni po način slediči.

Najprvo reče imenovana Testadurica, Antonija, da pušća za dobro prijeto Mateju, zetu i Marije kćere on kus Umjeka i prezidi va Loze zgora Dolčića, ki je jur njoj prvo stiman, i ona dala njega kćere Jelene a njene sestire dve Sarai va Trubice i deset palic platna.

Za tem reče da pušća imenovanomu zetu i kćere Marije „Dolčić“ zove se Karlov; od koga da imaju dat kćere Jelene dukata dva i da imaju šinit sldovst za dušu sv. Maš staneh broje šest, buduci da ona je kupila isti Dolčić z roban svoje doti i

na kem je veđni agravij od L. 2 za svete Maše.

Za tem reče imenovana Testadurica, da je bila dala Mateju Oetina: jedan koljar od koga da je njoj duga ostalo L. 4:10, na račun keh da je imela vina beloga tri poliči, a osta tri poliči.

Za tem reče, da je dala g. arcipetru Pobra Muntarić bruneni, ki je imela od ereditadi pok. g. Strica Plovanja Matešića, i da ni imela za račun njoga nego jednu peticu; za to da ostavlja Marije svr: ča već valja i tako od Oetini.

Za tem reče, da je puli Mata Jurijca Ranza jedna ponjava.

Najzada imenovana Testadurica imenunje, i čini za svoji eredi imenovanega zeta Mata i Marija kćer, ne samo od zgora imenovaneh stvari, njim pušeneh, nego i od ostaloga, ča bi njoj dostojalo, buduci da za dobro prijeto od njih skore malo al ništa prit njim hoče i više toga platit hete morat: Jeleta Batistovoj L. 7:17 1/2, a Jeleta udove Antona Dukića tri Petize na račun keh da je dala Otruc Poljak.

I ovo reče, da je njoj najzadnji ordin volja i tistament ki hoče da bude obdržan u krieposte buduci da sve ovo zgora imenovano blago bi bila lahko pojila u jednom letu, kada za 19 let nebi bila hranjena od zeta i kćere Marije, za to za svem tem da je blago muševlje va Loze, da ona je ga lahko mogla užit u tolikoh letech tako.

Na svedočanstvo: Anton Blažić Granki Martin Jurčić Ranza, Matie Andričić

Stari, Petar Hlabše, Zvane Dubričić, Zvane Massenza, i Batta Tomičić.

Giambatta Tomičić kancelier Capite tako prošren od Testadurice pish, i pred njim, i svedoki proglasih m. p.

La presente Copia estrata per hda mano dal Sro Originale ha confrontato col medesimo.

Castva, H 14. Aplé 795.

Gius. de Wagathaj m. p. Giudice della Giurisd.

Drugo pismo pak je prodaja jednoga komunjakoga Dolčića i glasi ovako:

II.

Mi Lorenzo Cucurin i Toma Tomičić sudci odij Grada Castva.

Zovem nasem očitem pismom činimo puno verovanje svem onem pred keh bude pernesseno kako uprivogljeniem Presla G. Capitana, i na prošnju Andreja Cucurina smo dali, i podelili gledau komunaki Dolcich puli njegovo pod put ki paglia na Giablanovac od grada, ki gie bil stiman od Stca i. Communachiaco Antona Paulinichia J 3 u Commu a Gospode sold 3 i buduci platit rečenu sumu dagiemomu od istoga Dolčića večno i mirno gospodarstvo prez svakoga agravija van te običajne angarie i desetini u kamaru njih Ces. Svetlosti a tem da se ne može već vanka protezat nego su mu bili po našoj zapovede krizi postavni, obilgujući se mi obdržat i branit ga u posem svako vreme i proti svakomu i za vođe verovanje dajemo mu ovo pismo z našom komunjakem petatom zatvoreno i tako.

guglinhine mi obdržat, i branit ga u posem svako vreme, i proti svakomu i za vechie verovanje dagiemomu ovo pismo z našom Communjakom pogatom zatvoreno i tako i štati ak hda od ovje se štati.

Dano u Castve na 4. Genara 1766.

Juraj Vlah Cancellier Capitania m. p.

Dan danas bi se to pisalo ovako:

Mi Lorenzo Cucurin i Toma Tomičić sudci odij Grada Kastva.

Z ovem našem očitem pismom činimo puno verovanje svem onem pred keh bude pernesseno, kako privoleljeniem Presla G. Capitana i na prošnju Andreja Cucurina smo dali i podelili jedan komunjak Dolčić puli njegovo pod put ki pelja na Jablanovac od Grada, ki je bil stiman od Stimadura i Komunčićaka Antona Paulinichia J 3 u komun Gospode soldi 3 i buduci platit rečenu sumu dagiemomu od istoga Dolčića večno i mirno gospodarstvo prez svakoga agravija van te običajne angarie i desetini u kamaru njih Ces. Svetlosti a tem da se ne može već vanka protezat nego su mu bili po našoj zapovede krizi postavni, obilgujući se mi obdržat i branit ga u posem svako vreme i proti svakomu i za vođe verovanje dajemo mu ovo pismo z našom komunjakem petatom zatvoreno i tako.

Dano u Kastvu na 4. Jenara 1766.

Juraj Vlah Cancellier Capitania m. p.

kavice" zahvalite Bogu i današnjoj obd. upravi. Naravakito oni rade ne iz osvjeđenja, nego samo stoga što njim se siline cijede za občinom, oni zmađu da je sve u redu ali da stavite ih u nutra onda će bit tekar sve u redu, onda ne čuju ništa prigovarati ali tekar onda bimo friško stajali. O povero Legitimus.

Kamo mi je prijatelj da "Legitimus" brani u "Kovčaci" onega c. kr. impjegata, on da je izvrstan činovnik, on da je svakomu prijatelj samo ne popom. A zašto ne popom? Koji ga je učinio čovjekom ako ne pop Slovenac? Kad sudi "Legitimus" da je on pravi čovjek, nek nam protumači koliko puta je bio taj činovnik puli svete Maši kroz vrh 12 godina što je u Baški (niti na sam carov dan nije u Crkvi) a koliko puta na sv. ispovjedi?

Što se tiče njegovog uređenja najbolji dokazi bit će Vam taj lako pitati onoga, ki ga radi slabim stvarima i čini u uredu? Gdje bi oni tega gospodina nahađjali? U uredu ili u hirtiji. Mata Desantica, gdje se palazio od vode do mraka, što je bilo izrek da je nekakva milostivoj supruzi imala više puta razbijeno sad oko sad nos, dapače radi ovih stvari uposorujemo njegovu predpostavljenju oblasti.

Ali kamo sam zašao — da ne daljin ostavljam na stran, te idajdže i propalce nije niti vriedno da se čovjek obzire na njihovo kokodanje, nek se griza med sobom i onako ne mogu bit bez kojeg mlička, a ja da za danas svršiti sa našom stvarju.

Nakon dovršene obd. sjednice porazgovorili smo se o budućih naših stvari te složno i sporazumno odredili da se imade kod budućih obd. izbora izabrati našim načelnikom g. Niko Lolić.

Svršavam sa živio zastupstvo i živio buduću načelnik g. Niko Lolić. (Ali Salo sad je čas za organizirati svoj partid u Baški).

Domae viesti.

Bazar u dobrotno svrhu otvorit će se u subotu u 9 ura za polne u Opatiju va parke pred Stefanijom. Već se je do sada sakupila u tu svrhu sva sila preko 2000 dari, ka to oputa neke gospodje i gospodjice prodavat. Tu će bit svega i svacesa. Va lepeh paviljon — 9 od njih — prodavat će se hrana i pice, roba, slike, klobuki rožice, cigari, galanterie, igračke i ti suče drugeh stvari. A to sve ceno, jer su sve stvari postavljene na prodaju darovane od gospode.

Medju darovatelj je i sam brat Njeg. Vel. našega Carstva nadvojvoda Ludovik Viktor. On je daroval za ta bazar nekoliko jako lepeh stvari. Od paviljona će bit jako interesantan on, kada bude takovana "kolo" od sreće. Placat će se po 10 soldi za lumer i kada se zavrti kolo, dobije se cno da odgovara onemu lumera. Tako će bit lep i on paviljon, va kem će bit jedna bačva puna lepeh stvari. I te stvari te se dobivat na greču a sve to za malo beči. Kako se vidi sve će to bit jako lepo i zabavno. Moć će se imet i kafe i biru i svakakovega pica, pa i peršuta. Lepa je to prilika za naše ljude iz Lovrana, Ike, Kastva, Miholci i od druguda da se pridruže i oni pozabavit u Opatiju.

U bazaru prodavat će većinom sve same pripičese, kontese i baroneše. Ali bit će i domaćih gospodja i gospodjice. Igrat će tri muziki. Prodaja će bit i nedelju na 13. o. m. va iste uri kako i subotu. Ulasina subota i krtina, a nedelja 60 heleru.

Va prihod tega bazara namenjen je za gradnju špitala u Opatije. Našim čitateljem i prijateljem našega lista ne umiruje napominjemo, da taj bazar ima u istinu tu svrhu, i da ta nije ništa sakrivo ni prikriveno.

Mi preporučamo svima, da svaki nabavi kakvu lepu stvarcu va tem bazaru. Tim će postignuti dvoje. Prvo: neć će za svoji beči dobit, a drugo, imet će to zadovoljstvo da beči ki za to dal služit onako plemenitoj svrhi, kakova je to gradnja špitala u Opatije. Dakle do vidova subota i nedelju na bazare.

Odlazak. Ponedjeljak na 7. o. m. odputova je naš velečasni zastupnik gospodin Spincić va Beč. Zdravo pošal i sretno se opet k nam povratil.

Automobili neta pr. Mi smo va zadnjem našem "Narodnom listu" napisali nekoliko beseda o pripravljanju, ke se delaju u Opatije za doček automobila iz Nice. Spomenuli smo kakav reklam a zajedno i kakova kretanja bit bi taj dopodaj za naša mesta. I va istinu veli bi bila korist za našu Opatiju i za Volosko da su ti automobili prišli znač bi bili za sobom povukli svu silu sveta ki bi opet bil pustil va našeh mesteh svu silu beči.

Nego dogodilo se je drugačeje. Automobili neta pr. Mi smo va zadnjem našem "Narodnom listu" napisali nekoliko beseda o pripravljanju, ke se delaju u Opatije za doček automobila iz Nice. Spomenuli smo kakav reklam a zajedno i kakova kretanja bit bi taj dopodaj za naša mesta. I va istinu veli bi bila korist za našu Opatiju i za Volosko da su ti automobili prišli znač bi bili za sobom povukli svu silu sveta ki bi opet bil pustil va našeh mesteh svu silu beči.

Sigurni odbor. Umojjava se taj al odbor, da u kraćem roku sazove godišnju skupštinu ta moćnije područnice, i da odnosa izvješće benovolčno dostavi Ravateljstvu u Opatiji. Jedna od kočaka "Narodnog lista" ima da bude: "Izbor dvaju izaslanika (ili izaslanice) na godišnju skupštinu družbe, na što se taj al odbor osobito upozoruje."

S odličnim stovajem itd. Mi a naše strane preporučamo našim rodoljubom, da udovolje želji glavnoga Ravateljstva i da se bez odgađanja saberu u skupštinu te da učine sve kako stoji napisano u naputku za područnice. Razumije se da svaka takova skupština mora bit, prijavljena odnosnom kapetanatu, kom se mora takodjer priobčiti i imena izabranih odbornika. — Na delo dakle — a sve za našu družbu!

Obsadno stanje u Trstu je dignuto. Na 7. o. m. dignula je vlada va Trste obsadno stanje. I tako se va Trste vratilo sve na staru — kako je i prvo bilo.

Ipak je pomoglo. Naš "Narodni list" je još ovu zimu pisal proti gradnj nepravičice ka se je dogadjala našoj braće va lepem mestu Omišlje — na Boddnje. Mi smo već oput spominjali, kakova škodu delaju va celoj onoj občine zeči, ke se je va zadnje vreme bila nakotila, sva sila i to za to, za reški lovel, ki su bili, sili na se vas lov Omišljake, i Dubašanske občine, nisu prihajali lovit, nego su pustili da se blago sve više koti i množi. Od tega je naš puk onde imel silne škodi. Sve zalje, a osobito loze i mladice od stabal sve su to zigvili i ziskubli zeči, a Bože sačuvaj da ki va koga pukne.

Ljudi su se prituživali sad na kapitanat va Lošin, sada na Namjestništvo va Trst. Najzad je ta stvar zel v ruki naš zastupnik Spincić.

On je va Beče postavil na ministra oštru interpelaciju i zahteval, da se onomu pukn vuje pomore i to tim, da se zeči pokolju. I va istinu — ministar je dal nalog, da rečka gospoda moraju koliko "prej ponbijat zeči i ne pustit da ih se onoliko nakoti. Ta je viest naše pušanstvo va občinah Omišlje i Dubašnici primilo sa sigurno najvećim veseljem.

Tako se skrbe pravi zastupnici za narod, altroke Benatti, ki va parlamente redovito muči kako ribs, ale pak ako će izbrblje, ta je prez svakoga šuga i sustanci, kakav je bit i on njegov govor od neki dan, va kem je branil Talijane va Dalmacije kako da su ga oni zibrali sa deputata i to u besedama! — Sono Italiane! Talijan sam. — A hudi — ki ti bran, ali oputa ne smućaju naše mačke i ne pelji ih za nos, govoreć im, da će se za njih skrbet.

Bremer vrednik nemškoga foja "Tagblatt" za Reku i Opatiju — odpuhan je. Kako ja našim čitateljem poznato ustrojil je lane neki Hajman nemski foj "Tagblatt" i izdal ga je prvi put na 18. avgusta upravo na carov rođendan.

Nego ta list je brzo propal, a ono ča je od njega ostalo presel je na se neki Bremer, ki je već jedan put prvo štampoval jedan takov foj u Opatije. Nego rač bi, da je temu Bremeru u Reke slabo došlo. On je zabadal nos va rečki posli i zajidal najviše va takovane rečke autonomne. On ih je svakom prilikom izgrvagval ruglu i smeđu, sigurno nadajuć se da te mu vrec kakovu tisuću forinti, samo da ih pusti na miru.

Nego rečki Kalabrezi na mesto dat beči, na keh su i sami gulož, dali su mu na dan pusta, u večer palice. Pak i drugačeje je temu Bremeru došlo slabo. V. Opatije, osim nekoliko njih, ki za njegov, još nijedan marli, n ostalom on se je va naše stvari jako malo pačal.

S početka je, bil, prnesal jedno dva članka oštro napisana proti nama. Va teh člankah je on branil i Krstića, i mi smo već oputa sunjali, da mu ta Bremer mora bit pravi i jednak kolega. I nismo se prevarili. — Pred nekoliko dan je ta Bremer počel pobirat po Opatije beči za neki novi foj, ki da bi se štampoval u Opatije i bi se zval "Adrija". I našlo se je ljudi, ki su mu dali neki sto, neki dvesto, a neki i više fiorini. Kad je videl, da se je nabrala lapa soma beči opalil, vam je on na jedanput prnesal i firkanul neki govore va Ameriku, a drugi va Nemsku odnuda je i prišal i ostavil onih, ki su mu ča dali z dugem nosom.

Nego to ni ni prvi ni zadnji fureš, ki je na ta način odpuhan od našega mesta. Bilo je takovih već više pak će ih i još bit. Pak ipak se je našlo puli, nas ljudi, ki su bili pripravi takovem ljudem, kakov je Bremer zručit i našu občinu, i naše premoženje. Na to, na to neka malo pomisle oni naši nebogi ljudi, ki su se za vreme zadnjih izbora na Voloskem, pustili vad za nos od jednega Krstića i jednega Paovida i Kostantina, ki su nas oteli zručit na milost, i nemilost lakomema furešima. I neki od teh furešit bi se bil posel na občine kako sekretarij, drugi kako kasjer, treći kako duhoter pak kada bi bili nakrali i napunili šepi, oputa, bi bili odpuhani ča, kako je i ovi dni odpuhani i njihov lacman Bremer.

Štrajk va Reke. Odpuhan je i on. — Ljudi su, opet, šli na delo. Banke su popustile i tako te siromašni delavci imet ki krajac više na dan plaći. A to je i pravdno. Ni ni tepo ni pošeno, da se bogataši obogaćuju z mnokom nebogoga siromaha. Svakemu ča je pravo — pak će sve lepo poći. — Puho ih je, ki pitaju, zaš ni štrajk va Reke bil onako strašan kako on va Trste. To je za to, ča su se va Trste svi irendentisti, to će reći svi oni, ki bi radi da Trste spađe pod Italiju, složili s radnicima i napravili onu velu kumediju, ka je svršila onako zalostno. — (V Reke su se irendentisti držal doma, zaš ih je bilo strah.

I pravo su učinili. — Talijanska kraljica udovica Margareta namerava — kako piše bečka "Neu freie Presse" — priti u Opatiju, kada bi ostala 3 tjedna. Tu viest bilježimo samo kako kroničari, s dužnom rezervom.

Kamo je šal Krstić? Zadnju subotu ni prišlo vanka stara špadačeva z Matilj. Ki vrag njoj je prišal najedanput, pitali su se naši ljudi. I čulo se je, da je Krstić nekamo sparil — a kamo, to se ni moglo nikako doznat. Neki su govorili, da je i on kako i fakini va Reke storil šoper i da neće da piše, ako mu Talijani ne kreše plaću. —

Drugi su govorili da je šal va Albaniju, va svoju patriju, kada sda vre od revoluciona. On da je šal tamo obačen va Jambrozinih širokih mudanah, zaš Albanci neta nose jako široke bragaše. — Treći pak govore, da je šal va Padovu — salo znet. Na ovo zadnje da ga je prišil sam Unkvarin, zaš da je njemu već dodijal ta večni konflikt međ Krstićem i Voloskem decem. Ovakvo se mišl da decem

note imet više uzroka, da za Krstićem vapuju: Salo! Salo!

A ja ne! Benatti i Istrijanstvo. Kad su se koncem leta 1900 obavljali va Istra izbori za bečki parlament i kad se je imelo zibrat zastupnika pete kurije oputa su Talijani i njihov plaćenik "Salo" varali da Benatti ni Talijan nego Istran da on ni od talijanskoga partida nego od istrijanskoga. Kad je pak Benatti bil zibran oputa su Talijani na sve strane pisali da je Istra čisto talijanska zemlja jerbo da je bil zibran va petoj kurije Talijan Benatti.

Kad je Benatti prišal va Beč najprva brig mu je bila da va parlamente reče da je on Talijan i da je Istra talijanska zemlja. To je Benatti opetoval va punem parlamentu i na 20. marca o. l. kada je va jednom govore rekao da je on Talijan, da je Istra talijanska zemlja, da je Pazin talijanski grad. Šte čili mački i mačići! Altroke da je Benatti Istran, da je Istra istarska kako Vas to Krstić vara. Talijani i njihovi deputati bi hteli po sile da je Istra čisto talijanska zemlja, da smo svi Istrani Talijani i da spademo pod Italiju.

Mi pak Hrvati i Slovinci va Istre tega ne čemo nego čemo vavsek ostat istarski Hrvati i Slovinci a ki će pod gladnu Italiju neka gre preko mora.

Umorost ili nesreća? Subota na 5. o. m. našli su ljudi nekak Marju Rutar stariću udovicu od 72 leta iz Studene va vode Rečine blizu Trnovice mrtvu. Starica je dan prvo za podne na četire ure šla va šumu po drva odnuda je već nazad ni bilo. Glava joj je bila na više mesta raztučena i naparana al se nezna je se to dogodilo va vode kada ju je Rečina vukla z dolom, al je to učinjeno od kakove nesrećne ruki?

Subdena komisija iz Voloskoga je valje sobotu k večeru šla na lice mesta da učini zakonite izvide.

Kontesa za "Narodni list". Veleučeni gosp. dr. Konrad Janežić, odrv u Voloskem izručio nam je kao dar "Narodnom listu" k 19-98 zašluženih u jednom poslu kontese Delmestri.

Pedepša božja dostignula je Volosku kontesu. Doznavamo najme, da je kontesa puli jednega svojega dužnika u Opatije ovi dni zgrabila preko petnajst tisuć fiorini. To ju je Bog pedepšal ča je kod prošle obdinskoh izbora na Voloskem agitirala za bezbožnu talijansku stranku. Govore, da je od tugi i žalosti obolela.

Mački se jado da ih zovema mački. Ma kako, čete da ih drugačeje zovemo? Najdite mi jedno blago ko bi onakovem ljudem bolje spodobljalo nego mačak. Ona mačja falsarija, ča ni jednaka pravem i divnem mačkom? A kada, ono predu? A kada ono najvoh? Baš kako i Krstićevi mački. Ne, ne — za Krstićeve mačke nimate boljša imena nego mački. Reč njim tovari — bilo bi premla.

Laurana dimenticata. Dobivamo iz Lovrana: "Cital sam "Piccolo" od 23. i "Narodni list" od 27. marca. Ja sam siguran da će naš dični g. Spincić učinit da i naši siromahi po Lovranskome dobju kakovu pomoć, ali kada bi takova pomoć prišla, kapitanat bi moral imenovat jednu komisiju, ka bi dobiveni krajcari razdelila, kaš trebe a ne da beči gredu ki zna kuda ni kamo. Tako na primer on poznati Sonteneur gleda kako bi se vanjšakom prilistil, pak se pred njimi hvali, da će on pisat da im se pomore. Ki ne bi Sonteneur poznal, bi ga drago prodal. Zna on dobro terat svoj posal ne bojte se. — Opaljenac.

Berkin zibel. Naši Talijani na Voloskem znaju svakako govorit, samo ne talijanski. Tako na priliku ja sam ih neki dan pital, da mi reku kako se reče po talijanski: Berkin zibel. Mužice su rekile: da "la postejca della Berka". Rižo Nonin je rekao, da "la zibella della Berka". Kontesa je govorila, da "la cuna della Berka". A pravo ni ni jedno, ni drugo, ni treće, nego: "la culla della Berka". Tako se mora reč. Tako stoji almemo va dictionarije.

Albokat dr. Janežić. Čudo božje! Sve ča Krstićina više piše i laže proti našem dičanemu i velečaslužnemu dru. Janežiću, to

... i njemu priključiti se i ...
... Ja sam neki dan vidio Constantina ...
... Provića, kada su stali nastajati pred ...
... kako su doljno gledali sa onolikim ...
... procesijom ljudi, ki su hodili dru. Jane ...
... Da su dragociji bi njim naš dr. Jane ...
... i ođdi kadgod kakovu pravdicu — ma ...
... ovako — ne bo niš.

Orlando furioso s la bella Angelica. Ki ...
... to? A ki drugi ako ne Salo i stara ...
... Ambrozinka. Danke pošaljajte. Bila je leva ...
... naši mladići veseli, Bože moj, ter znate, ...
... kako je va teh prilikah.

Mladići pjevaju — zabavljaju se. — I ...
... prošla je onuda stara Ambrozinka. I mladići ...
... su se važjali — njihova duša, njihova srca ...
... planula su najplemenitijim jadom. Ma ki se ...
... ne bi razjadjali na njihovom meštu, oni se ...
... pred svojim okom imeli zensku, ka je do ...
... neke kriva, da je Kristić hitil onako strambo. ...
... Ona je kriva, da Salo pače Orlando

... venie in furore e matto,
D'nom che si saggio, era stimato prima.
I to su naši mladi soldati i dokazivali ...
... crno na belom. Oni su govorili ovako: Da ...
... Ambrozinka ne drži Kristića va svojoj kući ...
... i da mu ne dava jist, on bi šal budi kamo ...
... god truhom za kruhom. On bi šal kamo ...
... god delat, pak bi se skrbal za onu svoju ...
... brižnu i siromašnu ženu i za onega svojega ...
... neobega sina. Pak ne samo to, da ga ...
... ona drži va kući i da mu dava panadigu ...
... već mu dava i mudandi i stomanji!

Gospodo! recite po duše, more to jedna ...
... politna i pravedna duša trpet? Ne, ne i ...
... nel — Tako su i naši mladići dali odnuka ...
... svoje ogorčenja dostojanstvenom demon ...
... stracijom.

Oni nisu demonstrirali proti ženi, ni ...
... proti kćeri jednega a. k. podadmira la već ...
... oni su demonstrirali proti ideji, — ka se ...
... sastoji va tem: držat va kuće — hraniti i ...
... stomanjami i z mudandami obskrbljevat ...
... boveka kemu drugde umira zakonita žena od ...
... glada, tuže i čemera. Proti temu su demon ...
... strirali naši vredni mladići. Ča su delali ...
... Francezi proti kraljice Marije Antoniete? ...
... a Italanci proti kraljice Viktorije, a Spa ...
... njelci proti kraljice Izabele? A to su sve ...
... bile kraljice neč više nego Ambrozinka, ka ...
... je komeč kei jednega sotonmiraja. Ki je naj ...
... zađa kriv, da se proti staroj demonstrira? ...
... Ki ako ne Salo. Zač prima od nje mudandi ...
... i stomanji? A viš ga malo! I još se jađi, ...
... Ali kako se jađi! Kako da je znorel. Pravi ...
... Orlando furioso. Pimi pam! pumi! To preti ...
... z revolveri, s puškami, s kaunji. Ja on da ...
... će stavit na Tošine jedan kanun od velega ...
... kalibra, pak da će va svakega poknuti, ki ...
... mu bude rek al — Salo. — Nego ja ću za ...
... svem tem vavek pisat: Vava che salo ...
... a Salo neka pnea — ... od jada.

Dva otvorena pisma na šijora dotora ...
... Costantina:

Grejo šior dotor!
Ja z dola podpisani sam stari pred ...
... platnik „teta Jambrožija“, i kako vam je ...
... poznato, plaćam vredno i pošteno svakega ...
... pol leta moj abonament. Nego kako svaki ...
... čovek želi da i uživa ono ča plaćat, to se ja ...
... zdoia podpisani pokorno javljam i usudju ...
... jem se na vas postaviti ovo pitanje:

Zač „teta Jambrožija“ ne izlazi redovito ...
... svake subote, kako je lažno javljeno na ...
... prvj strane? Ča je ta pokarkija, da se ...
... svako toliko list ferma i to sa skuzom, da ...
... Kristić mora poć plandovat okole po Istri, ...
... dočim mi znamo, da on po vas dan čući va ...
... voloskoj kafetarije? Ja zahtevam od Vas, ...
... da učinite sve moguće, da ja redovito do ...
... bijem svaku nedelju „tetu Jambrožiju“ dru ...
... gađeje ću se potužit na kapitanat, da on ...
... va toj stvari učini ća je po zakonu dužan ...
... učiniti, zač torne dir, plaćat neku stvar ...
... prez ju živat — to ne gre.

To vam je isto tako, kako da bite vi ...
... Mateša naručil i plaćil 4 kvartina vina, s ...
... on da vam ih da samo tri, ale dva. Bi to ...
... bilo pošteno? Na bi. Za to intervenirajte!

S jako velikim poklonom
Vaš
Tita Ponjava Rondolon.
Opazka uredništva. Poštovani ...
... g. Tita Ponjava ima va ovom slućaje pravo. ...
... Kada neki neć plaćat — dušnost je onega

kemu je to plaćil, da mu to ša. Za to smo ...
... i mi posvema tega mienja da bi naš ka ...
... pitanaš moral cela ta stvar urediti i pozvat ...
... Kristića, da svojem predplatnikom ispljuva ...
... svaku subotu po jednu špadačetu, a ne samo ...
... onputa, kada je njega volja.

II.
Dragi gosp. duhtor Costantini.
Mi z dola podpisani smo rovinari. A ...
... rovinar nas je on proklešit kazin v Opatije. ...
... I ovi dni je pukla jedna pravda, ku smo ...
... zgubili. Mi smo dešperani. Proviću se je ...
... lahko hmet, ma ni nam, ki moramo zbor ...
...evat beći na beći za onu prokletu kuća. ...
... — Kaplja mu srdačna pala, ki ju je prvi ...
... zamislil! Danke ale korti! Kada su vota ...
... cioni bliži, s Parenc se davaju beci a pun ...
... pago, i kad Parenc ima dosta beći za onega ...
... niškorišit — Liziviti, mi pitamo, zač ...
... ne bi ta isti Parenc našal i za nas malo ...
... beći, zač ne bi plaćil i naši strožiki, ki su ...
... nam zakrivili sve sami Talijani, prokleša ...
... njim sapa bila! Danke, ili beći vanka, ili ...
... nas već ne držite za svoje.

Umilissimi servi
Kazinaši.
Opazka uredništva. — Ovemu ...
... pismu ne treba komentara.

Ča to znači? Va zadnju „teta Jam ...
... brožija“ stoji na prvem meštu naštampano ...
... ovo: Umojlava se, da se predplate naznačene ...
... na delu lista točno pošilju na vlasnika od ...
... lista gospođina Nino Percich Rozin na Vo ...
... losknu.

Ča to znači? smo se pitali mi, kada ...
... smo to pročitali. Zač se ne smeju već poš ...
... iljat beći na Kristića, kako se je to delalo ...
... do sada? Da samamo ća to na svtare, mi ...
... smo je ovi dni popitali o tem pili jednega ...
... jako uplivnega maćka. Taj uplivni maćak ...
... nam je rek al, da to je onako samo per ...
... precauzion.

Talijanski kapurioni, da se boje, da ...
... im ju ne bi Kristić opravil, kako i Bremer ...
... Nemcom, za to, da se imaju pošiljat beći na ...
... Ninota Rožinega. Ja sam se čudil, kako to ...
... da se Talijani ne fidaju va Kristića, ma ...
... uplivni maćak mi je rek al, da oni se fidaju ...
... va Kristića, nego da njim je vavok na misli ...
... ono, ča je napisal c. k. kunzljjer Fabiani, ...
... naine, da je Kristić za beći vredan storit i ...
... takovo delo za ko se gre va pržun. Za to, ...
... da se oni čuvaju.

Onputa sam ja tega uplivnega maćka ...
... pital za Ninota Rožinega, da ako se va ...
... njega fidaju? Uplivni maćak mi je na to ...
... rek al, da je Nino čovek siguran, da on ne ...
... zna nač kada god ni vrata od svoje kući ...
... kamo li da bi našal Ameriki! Amerika ni ...
... miga na Prelake, završil je uplivni maćak.

Utomešjena tužba. Mnogi gostovi, koji ...
... dolaze u Opatiju za nekoliko mjeseca u ...
... godini tuže se, da njim pomezna oblast u ...
... Voloskom propisuje porez od lične dohodarine. ...
... To su sve takovi ljudi, koji imaju sve svoje ...
... dohodke u inozemstvu a dolaze u Opatiju ...
... samo da te svoje dohodke u Austriji troše. ...
... Po zakonu nije ni jedan dužan da plaća u ...
... Austriji personalni porez ako sav svoj do ...
... hodak dobiva iz inozemstva i ako nije stalno ...
... nastanjen u našoj državi. Tako je i pravo, ...
... jerbo od takovega dohodka plaćaju ti ljudi ...
... već svojoj državi porez pak nije pravedno ...
... da od istoga dohodka plaćaju i kod nas ...
... porez samo za to što ga ovdje kod nas ...
... troše. Baš radi toga što naša pomezna oblast ...
... tim inozemnim gostovom propisuje i napre ...
... čuje personalni porez, i mnogi se od njih ...
... seli iz Opatije, da se nikad više ne povrate. ...
... Tako se eto tjeraju gostovi iz Opatije.

Ovu tužbu dajemo slavnjoi oblasti na ...
... uvaženje.

Gg. pjevačima i tamburašima „Lovera“ ...
... do znanja. Dođućeg čedna od 15. o. mj. ...
... napred potčinaju — pošto je društvo zbor ...
...ovje opst slobodna — redovito vježbe u ...
... pjevanju i tamburanju. Prva vježba u pje ...
... vanju je u sredu dne 16. t. m. a prva u ...
... tamburanju u četvrtak dne 17. t. mj. Moli ...
... se doći u podjednini broju i točnu uru, da ...
... se nadoknadi izgubljenog.

Nesreća. Jučer su odveeni u Reku jed ...
... noga profesora iz Češke, ki je bival pili g. ...
... H. v Opatije. — Njemu je najednput neć ...
... prišlo va glavu, i tako se pomtil, da su ga ...
... merali ča peljat. Siromah čovek!

Samoubojstvo. Jučer se je u pensionu ...
... g. Sch. ustrelil jedan kelner, dobro poznati ...
... biljarist Ludvig Karoly. Ta nesrećnik je ...
... bil bolan od jetiki, pak se je od tega hitil ...
... va disperzaciju radi česa si je žel život. — ...
... Kako se ni bil dobro zgodil moral se je ...
... dugo vremena mučiti dokle je izdahnu.

Glavna skupština gospodaraka zadrage ...
... s Kastvu obdržavala se dne 31. marča o. l. ...
... u „Narodnom domu“ u Kastvu te je bila ...
... mnogobrojno posjećena. Očekujemo izvješće ...
... o toj skupštini.

Podružnice družbe sv. Cirila i Metoda ...
... za Istru u Voloskom obdržavati će u ne ...
... delju po podne u 2 sata svoju skupštinu u ...
... društvu „Bratimstvo“. Pozivija se sve član ...
... ice i svi članovi da u isto većem broju ...
... dođu na skupštinu.

Maćka podružnica družbe sv. Cirila i ...
... Metoda u Kastvu obdržavati će u subotu ...
... dne 12. o. u „Narodnom Domu“ ob 6 uri u ...
... večer svoju redovitu glavnu skupštinu sa ...
... običajnim dnevnim redom.

Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru ...
... U gostoljubivoj kući g. Antuna Stark u ...
... Varljenih skupilo se na subotu dne 7. o. ...
... m. k 22 za družbu, koje bijahu izručene ...
... g. blagajniku družbe. Vri mladić Vidošić ...
... Anton iz Lovrana skupio je u Lovranu na ...
... dan leve mej nekimi čestitimi lovranskimi ...
... mladić k 216 za družbu. Bog poživi ta ...
... vri mladiće!

Gosp. Fran Josip Skuro iz Vasanske ...
... daruje družbi k 1.

Gosp. Josip Bassa iz Sila šilje nam ...
... k 330 sabranih u njegovom domu za družbu ...
... na njegov predlog u veselom društvu jed ...
... noga Poljaka i jednoga Čeha. Živio!

Muškoj podružnici sv. Cirila i Metoda ...
... u Kastvu bilo je predano od Kukančić Mata ...
... iz Brnčić 37, sabranih u njegovoj krčmi 2. ...
... marča t. g. k 182, dne 2. aprila t. g. osta ...
... tak račun, pri čaš vina u Kastvu, po nj ...
... kojih obć zastupacih k 2. ukupno k 389, ...
... koji iznos odslanj je g. blagajniku družbe.

Podružnica sv. Cirila i Metoda u sv. ...
... Mateju obdržavati će u neđelju dne 13. o. ...
... m. svoju godišnju glavnu skupštinu u kući ...
... Antuna Šaržon Ivančić u 3 i pol sata po ...
... silje podne sa navadnim dnevnim redom.

O d b o r.

Bopisnica uredništva.
Gosp. Viktor Matulja u Donora Pa D. ...
... A.: Primili smo tri dolara poslanih nam od ...
... Vas u ime predplate za t. g. Bog Vam dao ...
... sreću i zdravlje! Živio!

U subotu i nedelju

„Bazar“

za špital u Opatiji.

Razne vesti.

„Topola“ u kralju Aleksandra. Budim ...
... peštanski srbski list „Topola“ pripovijeda ...
... strahovite stvari o kralju Aleksandru. List ...
... veli, da imade pisemene dokaze, da je aten ...
... tat na kralja Milana inušenirao kralj Alek ...
... sander s gospođjom Mašinkom, da se rieše ...
... Milana.

Pošto atentat nije upio, htjede kralj ...
... da barem svog gujev izkalki nad radikalima. ...
... S tega naloži Kostantinovića da jedne noći ...
... umori sve uglednije radikale, a ministar ...
... unutarnjih poslova imao ga podupirati. Mi ...
... nistersko vieće odlučno se tomu protivilo i ...
... tako od toga ne bi ništa.

Na to je kralj zapoviedio policajnom ...
... prefektu Bađemiću, da gorećim sežerom ...
... izpali svim radikalnim kašnjenicima oć. — ...
... Prefekt je to povjerio ministru unutarnjih ...
... posala, a ovaj je to i zaprijetio. Vlada je ...
... htjela da se sa atentatorima postupa su ...
... dbenim putem, ali kralj se zagrozio, ako ...
... neće ispuniti njegovu želju, te s njima po ...

stupati po priekom suda, da će ostaviti ...
... zemlju i zahvaliti se.

Nadalje htio je kralj, da se šentorica ...
... radikalnih vođa strijeljaju, a samo austro ...
... ugarskom poslaniku imao se zahvaliti, da je ...
... Protića i drugova nije stigla ova sudbina. ...
... Bilo je vrijeme, kada je kralj Vniča, dana ...
... njeg ministra predjedanika, pred velikim ...
... društvom naravo „nijanjom“, a o Popoviću ...
... rekao, da mu se gađi.

Nadalje veći pisac, da kralj šilje mri ...
... svoju majku, kraljicu Nataliju. Beogradsko ...
... društvo znade mnogo pripoviedati, kako se ...
... kralj izrazuje o majci. Dogodilo se, da je ...
... kralj pozvao sve oveće časniko i bivšeg ...
... komornika kraljice Natalije, te ga nukao, ...
... da priznađe, da je s njegovom majkom imao ...
... odnošaj. Pošto je Simonović „bratio seba i ...
... kraljicu, ispeovao je kralj pred svima njega ...
... i Nataliju. Kralj je za kraljicu Dragu depo ...
... nirao kod bečke Rotschildove tvrdice 3 mil ...
... lijuna, dok je nekog udovici uzkratio 12 ...
... vinti mirovins itd.

Šah u Evropi. Po jednoj vijesti što ju ...
... je primio perzijski generalni konzul u Tiflisu ...
... od perzijskog velikog vezira, stidi će per ...
... zijski šah na 12. svibnja u Krakov, a 15. ...
... svibnja u Beč, od kuda će, a da se ondje ...
... ne sadrži krenuti u Metke.

U Metcima će šah ostati tri dana i ...
... onda će poći u Rim, gdje će se po svoj ...
... prilici četiri dana zadržati.

Is Rima odputovat će šah preko Mi ...
... lana i Frankfurta u Berlin, gdje namjerava ...
... ostati od 29. svibnja do 2. lipnja.

Is Berlina krenuti će šah u Contre ...
... xeville, gdje će ostati deset dana, s odane ...
... će poći u London i ondje ostati jedan tjedan.

Is Londona odputovat će šah u Ant ...
... werpen, gdje će provesti tri dana, te će se ...
... konačno od 25. srpnja do 9 kolovoza zadržati ...
... u Karlsvim Varima. Vrađajući se u ...
... Perziju, provesti će šah 30 dana u Rusiji.

Demonstracije prišavnlca u Italiji. Na ...
... trgu stolne crkve u Milanu skupilo se je ...
... 28. pr. m. jedno 300. sasvanih pričavnlca ...
... raznih vrsti oružja, da prirede onđe demon ...
... stracije, kojoj je bila svrha, da im se dopu ...
... sti, da se vrate k svojim obiteljima, pošto ...
... je javni mir podupne osiguran i pošto tim ...
... povodom nije potrebno, da i oni i dalje ...
... ostanu pod oružjem. Jedan kapetan i jedan ...
... poručnik karabiniera pozvali su demonstrate ...
... neka se s dobra vrata u vojarnu, što su ...
... oni i učinili. Ova je zgoda, naravno izazvala ...
... veliku senzaciju.

U Piacenzi je preko 500 pričavnlca ...
... priredilo demonstraciju, prosvjedujući protiv ...
... produženju njihova službovnog vremena. — ...
... Oni su krenuli pred municipij, te su ondje ...
... duše vremena vikali, da se puste na dopust. ...
... Demonstranti su konačno bili prišlijeni vratiti ...
... se u vojarnu, gdje su stavijeni u zatvor.

Takodjer je u Tortoni došlo do slični ...
... demonstracije. Ministarstvo će, kako javljaju ...
... iz Rima, najstrože postupati s dotičnim de ...
... monstrantima. Talijanski listovi upozorjavaju ...
... na veliku pogibelj, koja bi mogla nastati, ako ...
... se takav pokret razširi u vojsci.

Državni dugovi evropskih država. Pro ...
... doćimo u sliedećem stanje državnih dugova ...
... u Evropi, kakovo je bilo koncom lanjske ...
... godine. Ako uzmemo absolutne brojeve tih ...
... dugova, onda se rednja država ovako:

1. Francuzi	20,993,846,992
2. Rusija	19,939,466,448
3. Njemačka	15,935,006,248
4. Englezka	15,430,043,887
5. Austro-Ugarska	13,545,679,596
6. Italija	12,721,400,105
7. Španjolska	8,702,646,202
8. Belgija	2,495,183,344
9. Nizozemka	2,375,861,049
10. Portugalska	2,075,401,899
11. Grčka	850,563,433
12. Švedska-Norveška	695,651,601
13. Danska	279,936,405

O Turskoj nismo mogli dobiti pod ...
...ataka. Ovi dugovi čine ukupnu svotu od K ...
... 181,049,154,124. Za pokriće ove svote tre ...
... balo bi srebrne kruno i valičini od 3545 ...
... četvornih kilometra, ili ako bi se ta svota ...
... u krunama poredala, — bio bi to niz od ...
... 2,616,000 km.

Ovaj gornji se red pako znatno pom ...
... mjenjuje, ako taj državni dug sračunamo na ...
... glavu štjelstva. Onda je taj red ovaj:

1. Francuzi	2,859,448
2. Španjolska	494,088
3. Nizozemka	447,800
4. Portugalska	411,439

5. Italija	408:56
6. Engleska	378:92
7. Belgija	368:64
8. Grčka	344:54
9. Austro-Ugarska	208:80
10. Njemačka	182:72
11. Rusija	182:84
12. Danaka	120:72
13. Švedska-Norveška	85:08

Nu iz ovih brojeva ne smiju se izvoditi krivi zaključci o gospodarstvenoj snazi pojedinih država. To bi se tek moglo, kad bi savijajali državne dugove sa narodnim imetkom, i kad bi iz ovih svota dugova izlučili produktivne (investicijonalne) dugove jer su ovi samo prolazni neravi. Niko neće moći utvrditi, da je ogromni državni dug Francuske znak siromaštva, dotim ne će niko tvrditi, da je Švedska bogata, jer imaše samo neznatni državni dug. Drugo je pako n. pr. sa Španjolskom, gdje je svaka država dug, a zaista znak propasti, jer se u toj nesretnoj državi narodni imetak usljed navale gospodarske politike postepeno smanjuje.

Informacije o svemu dobivaju se kod gospodina Viktora Tomića na Voloskom br. 7.

BR. 1086.

Oglas jeftimbe.

Ualied zaključka obč. zastupstva od 1. februara 1902. razpisuje se ovim jeftimba za dogradnju prednjih sidova na Opatijskom groblju u Škrbiđih, zatim priredjenje jedne lehe za pokopanje mrtvaca, gradnju mrtvačnice i istana za grobišnog čuvara sve polag nacra i proračuna ležećeg na; uvid u občinskom uredu u Voloskom.

Ponude pismene zatvorene i providjene biljevom od 1. k. imaju se predložiti obč. Glavarstvu u Voloskom do 12 ure dana 20. aprila tek. god.

Občinsko glavarstvo pridržaje si odlučiti o ponudah i aručenju radnje. Dostavac imati će položiti vadim od 10 po sto pouzdenje cijene prije nego mu bude uručena odluka doznanjuće radnja.

Glavarstvo občine Volosko, dne 22. marca 1902.

Náčelnik: Dr. Stanger.

Oglas.

Podpisani daju ovim do sveobćeg znanja, da je dozvolom oblasti otvorio u Matuljih štalu u kojoj ima prašćica na prodaju.

Frane Feranda trgovac u Matuljih.

Dr. L. Roheim
pojedini sanatorijum.
Specijalista za tajne bolesti, ordinira svaki dan od 10-12 pr. p. na gospodu, a od 5-6 p. p. na gospode na Bjeest, vicale Gemanja br. 3. kat. Nad Ljekarnom D. Accurti.

Prodavaju se

* Nekretnina pok. Kostantina Jačić a i to kuća kraj državne ceste u Škrbiđih (Volosko) br. 170, u zemljišta, koja bi mogla služiti za gradnju i objelovanje.

* Kuća, koja stoji vis-à-vis Vili Alice, imade u prizemlju 2 konobe, na prvom podu 4 sobe i kuhinju i pod krovom mrtvi tavani.

Informacije o svemu dobivaju se kod gospodina Viktora Tomića na Voloskom br. 7.

Najbolji se lijekovi dobiju

Ljekarni „al Redentore“

(„k Spasitelju“)
na Rijeci kraj velike orkve

Kapi „Spasitelja“ najbolje su sredstvo za ublažiti i savije do visoke starosti njihovom redovnom uporabom; er liječe nevjete, odstranjuju drhtanje u silama, ublažuju reumatizam, očišćuju krv i okrijepljuju želudac, koji je često izvor mnogih bolesti. Inače su zatim sredstvo ove čudotvorne kapi „Spasitelja“ proti svakoj kaludnjoj boli, kiselju indigestije i vjetrova, odstranjuju sigarivca u grlu, zatim prodriču te grlu u truhlu i cervicima. Redovitom njihovom uporabom pripraju dobitnu probavu, a tim zapražuju mnoge bolesti. — Jedna botica 80 novč.

Pejdašane kapi sa materinim okrijepljuju sa pet kapi na komadiću cukra matericu, krijepe jele od slabijeg i muzuca glave. Jedna botica 85 novč.

Šilinski sok proti kašlju. Neizdržljivo i najopasnije jele prehladu u prsima, kašalj, presuklost u grlu. To bolje je na primam belatima, neka rabi samo ovaj „šilinski sok“ te će se neizvaliti sigurno, kao što svjedoci toliko stotina pehvala, koje su mi poslije upotrebljivali. — Treba positi na svaki znak „sika Spasitelja“, što se nalazi na svakoj botici ovih lijekova, a dobije se jedine u ljekarni potpisanoj kamo sadim i naručiti.

Naručiti ih više botica dobije popusti.

HINKO BARIĆ,
ljekarnik

Rijeka (Fiume) kraj velike orkve.

Sjećajte se
družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru!

Grand Hôtel
u Opatiji

preporuča se p. n. občinstvu osim krasnim sobama i izvrstnom kuhinjom također i liepo uredjenom

Kavanom
u kojoj će se uz dobru kavu naći i liep izbor novina u raznim jezicima medju kojima ima do

pet hrvatskih.
Osohitim štovanjem
W. Zehentner.

Ljekarna D. Accurti
na Rieci.

Corsia Deak, (tik kolodvora)
preporuča svoje medicinske specijalitate:

Šeljenovite-Kina-Vino, visogoda okusa, izvratno prodstvo proti: zlabovnosti, živčanim bolestim, lošoj probavi, te u rekonalcescentnom stanju za svih bolestih.

Najfinije bakalarovo ulje
čisto, te sa šeljenom i jodijem, direktan uvos iz Bremena iz znamenite i svjetake tvornice: Lahusa. Ovo čuvano ulje rabi se sa velikim uspjehom proti: smilci, akrofiji, rektiti, plućnom kataru, kašlju i kožnim osih.

Isvadina Salsaparilje Končuran, izvratno sredstvo za čišćenje krvi osobito za tajnih bolesti.

„Galifugo“ Jodino i najbolje sredstvo, kojim se sigurno dađu odstraniti kurja oka.

Zdravo kapljice. Nenaakrijeno sredstvo za sve zeludane bolesti.

Rieka - Amerika

Medjunarodna putna poslovnicu

L. Mašek i drug
na Rieci

odprema putnike iz Rieke u Ameriku sa najbrzim parobrodima svakog

petka i ponedjeljka.

Upute daje besplatno i brzo

L. Mašek i drug
Via Riva ugao Via Lido.

Posujilnica u Voloskom
registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na študaju od svakoga, te plaća od istoga 4%, kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni pores na uložke plaća posujilnica sama.

Vrača na študaju uloženi iznos bez odgovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo odkaza u smislu § 8 družtvenoga štutata.

Zajmovo (posuđe) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjefnice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9-12 sati pp. i od 3-5 sati poslije podne; u nedelju i blagdane od 9-12 pp.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Jančića u Voloskom.

Pobliše informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Jančića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1901 iznašao je K 1161.044:30 — Garancija iznašala je K 123.760:— — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1901 K 575.486:20.

Ravnateljstvo.